

ACC. NR. 9317

Landskap: SKÅNE

Upptecknat av: Emil J. Söderman

Härad: BJÄRE

Adress: Svenstorp Hof

Socken: VÄST KARAP

Berättat av: J. P. Rosenlöf

Uppteckningsår: 1929

Född år 1845 i Renneslöf

Uppteckningen rör

Offerplats jättesägen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1-7.

ACC. NR. 2317.

Landskap: Skåne Upptecknat av Emil Goderman
 Härad: Pjäre Adress: Svenstorp Höf
 Socken: Västra Karup Berättat af J. P. Rosnlöf
 Uppteckningsår: 1929 Född år 1845 i Rennslöf

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

(7 sidor)

Offerplats,

jätte sägen.

2317

Uppteckningen rör en forntids saga från "Göjåberg" i Västra Karups socken i Kristianstads län

I Västra Karup socken, ej långt i norr om dess kyrkoby, ligger "Göjåberg", på vars höjd under fruktiga bokars grenar och ättlingars rad som gröna kullar vittna för brudiga släkten om häusöna jäder, som ^{här} gå i forntid brudstegar, vilka om våra goda ständer. Och strax däruvid på högsta delen av Göjåberg, numera Göjåberg

Skriv endast på denna sida!

2. Jirnes en annan Kulle - dock ej såsedd som
en ättelhöj - med en sten överst på Kullen.

Denna plats har, enligt gammal
tradition en gång varit offerplats. Sann-
där till i det dunkla hedenhös upplevid
en gudabild av sten utav hednaguden Gaja,
och enligt nämnda tradition skall mannet
ha härligt sig från denna tid. I Gajaberg
levde en gång, enligt sägnen, i hednatid, en,
då det ännu fanns troll och jättar i bergen,
en jätte med sin familj. Invid foten af denna
höj låg gamle Alas arvegård, sedan urgam-
mal tid. Han hade uppsugit sin i arv efter
fadern sin och levde nu där med sin maka,
gemensamt utjuktade av sin unga lycka,
fjärran från strid och krig. När värre kom
och drivan succat av kriget, gick Alas med

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

2317

3. Sin sämingsstoppa äro, allarna för
än på färdigberedda åken vid Gøjaberg
för att utså sin påd. Han stannar därvid
och lyssnar. Vad hör han? Jo, från bergets
innandome hör han stilla gråt från en spåt
karustamma. Med humor i sin sinne
han ropar då i bergets in med Ruck och hurtig
stämma: "Var tyst, mitt barn, ic skad du
en gång få bli min andra hustru." Och strax
blev tyst i bergets pular; och Olw log: sin
sinne grev dessa lät föflugna ord, som för
flyktades av en lät värleris. Aron rummo
hastigt bort, och hans vana vid hade gått
till de dödas rike - men sorgens toru tagg
synes ej ha stungit djupet i Olw själ, och
vad som återstod var blott en svart för
bleknat minne. — Han skulle på en
dag som jordom

4 Bergets Åkerlappor, då mötte han i
jornlidsdräkt en ung och fager jungfru:
"Minns du ännu ditt löfte?" Hon sad, "Än om
jag vore käck och tyttuade med minn gråt; Skul-
le jag en gång få bli din andra hustru?" Minns
du vid höga gudars dom? jagon får sitt löfte
kryta, ännu hos den faliske skall tungan låda
vid hans gom. Jag är viljor, sannu
tro och sannu, som du, inför gudars tron
äger jag dock sannu mänskara som du.
Om du om mid mig vill vandra hantlig stin,
till fader min i Bergets palat, så giva vi inför
honori löften, loow vara andra, samt swarja
Erija ed. Jag hör dock hård, ännu vite Krist vill
giva oss en annan tro, ännu du äss höge gudars
lärt från gudars boning. Här föll Ela in:
"Ett löfte givis ofta och tagis litaså, suot
i ungdomsyras och fänt sannhet."

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4.

2317

5. Ett sådant löfte kan man hålla, om man vill
— min fager dom du är, du mig bekrägar. Men
dock på Kristligt såu välsignelse skall
skänkas vårt förleend." — "du höra Vite
Krist jag kan, om du så vill, inom es kyrkas
fann, men vetlighet jag tror förvisst, han
har ännu oss förkunna. — Karlens öd-
onjukhet hon gav ännu så sin trohets vid
kyrkans altarrund och uti Kristi namn.
Men åträd Karlens tjuvåna liden Gertrud,
sen denna honom blivit tillfridsställd, den
slökade snart ut. I slit och släp ännu träl-
dagen lång blev Gertruds lott. Men under gi-
ven, allvarsam och tyst hon dock fördrag
sin trældoms och, fastän det svied i vecka sin-
net, då Alla under edw henne slog. I min-
nets hägt komset gömdes löftet, som hon gett
ännu alltid Alla vara trogen, så uti lust som nöd

6. ja, in i bliska godrus natt. Med kärslig
vilja kon ville underordna sig vad livet än
åt henne lejöd, och leude nöta hennes
levnads plikter. Så skulle arvegården
byggas om och ädvas ut, ä gästbuds-sal
för praktida måtte kunna pynta gäster
många. Men då byggas stugans tunga
is upp till sin plats och lyftas förnu
g byggningsmännen deras tyngd att
maktas om. "Hör, Gertrud," du älska
sin vana äro nu Ladi, "gå och hämta flera
männer, att tunga äro och hjälpa snart
att bringa, där denna har sin plats i tim-
rad stuga. Men skynda dig, ty krattom är,
och innan middagsmålet slutet du måste
vara här tillbaka, ty annars må, vid Gud,
du akta dig för följderna." — Synd Gertrud
ut sig svöj

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

2317

7 liksom en spän, förut en gravens hjälps
uppå dess plats för lade. Med kraft
om du berättar om sin hustrus förtjänst
hans Rada fick, som Rumanat Krossa honom
själv, om hon därtill ägt vilja såsom Kraft.
— Men heligt löfte ej förblitvat äro,
just född som brudalbrud — då Ola Kristu-
nammes bar — men ej en Kristus helga
plikt en sin lart — äro vara trofast uti
löften, hålla tro och vara sanna.
Och så blev hon uti sin brudalbrud en
"Kristens" äverman.